

AAH-001-001408 Seat No. _____

Second Year B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Sanskrit : Paper-VIII

(Core) (Kavya)

(New Course)

Faculty Code : 001
Subject Code : 001408

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

સૂચના/Instructions :

- (૧) બશે વિભાગના પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખો.
(1) Write both section in main answer sheet.
(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણા દર્શાવે છે.
(2) Figures of the right indicate marks.

विभाग – 1
Section – 1

૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો :
1 Select proper option and give answer :

(૧) રघુવંશમ् ભાગાત્યનો પ્રારંભ ક્યા શબ્દથી થાય છે ?
(1) From which word of an epic Raghuvansha starts ?
(A) અર્સિત (B) કશ્ચિત्
(C) વાક् (D) વિશેષક:
(૨) કાલિદાસનો પ્રિય રસ ક્યો છે ?
(2) Which is a favourit sentiment of Kālidāsa ?
(A) વીર (B) કરુણા
(C) શાંત (D) શૃંગાર
(૩) એક પ્રચલિત દંતકથા પ્રમાણે કાલિદાસનું ખૂન ક્યાં થયું હતું ?
(3) According to a legend where Kālidāsa was killed ?
(A) કાશ્મીરમાં (B) સિલોનમાં
(C) ઉજ્જ્વલનમાં (D) બનારસમાં
(૪) દિલીપને કોનો શાય મળ્યો હતો ?
(4) Who cursed Dilīpa ?
(A) સુરભિ (B) દુર્વાસા
(C) નંદિની (D) કુલ્લબેદ

- (4) મહાકાવ્યનો નાયક કેવો હોવો જોઈએ ?

(5) What kind of Hero of an epic should be ?
 (A) ધીરલિત (B) ધીરપ્રશાંત
 (C) ધીરોક્ષત (D) ધીરોદાત

(6) સિંહ પોતાને કોનો સેવક ગણાવે છે ?

(7) Whose servent considers the lion himself ?
 (A) ઈન્દ્ર (B) શિવ
 (C) વશિષ્ઠ (D) રામ

(8) (9) વૈદર્ભી કવિતા સ્વયં વૃતવતી _____ વરમુ .
 (10) વૈદર્ભી કવિતા સ્વયં વૃતવતી _____ વરમ .
 (A) શ્રી સરસ્વતી (B) શ્રી હર્ષ
 (C) શ્રી કાલિદાસં (D) શ્રી વાલ્મીકિ

(11) જયદેવે કાલિદાસને ક્યા બિરુદ્ધી નવાજ્યા છે ?

(12) By which kind of honour Jayadava honoured Kālidāsa ?
 (A) કવિકુલગુરુ (B) પ્રથિતયશમુ
 (C) શારદાતનય (D) જવલન મિત્ર

(13) રઘુવંશના બીજા સર્ગનો નાયક કોણ છે ?

(14) Who is a hero of second canto of Raghuvansha ?
 (A) વસિષ્ઠ (B) દિલ્લીપ
 (C) રઘુ (D) દશરથ

(15) રઘુવંશના દ્વિતીય સર્ગમાં મુખ્યત્વે કયો છંદ પ્રયોજયો છે ?

(16) Which kind of metre is used mainly in the second canto of Raghuvansha ?
 (A) વસંતતિલક (B) શારૂહવિકીર્તિ
 (C) ઉપજાતિ (D) શિખરિષ્ણી

(17) કાલિદાસની દસ્તિએ વાણી અને અર્થની જેમ કોણ જોડાયેલું છે ?

(18) Who are connected like speech and meaning according to Kālidāsa ?
 (A) રામ-સીતા (B) વિજ્ઞુ-લક્ષ્મી
 (C) રાધાકૃષ્ણ (D) શિવ-પાર્વતી

(19) રાજા ગાયને કોની જેમ અનુસરતો હતો ?

(20) Like by whome the king was followed to the cow ?
 (A) ભક્ત (B) શિખ
 (C) છાયા (D) માયા

(21) પાર્વતીએ કયા વૃક્ષને પુત્રાધિક પ્રેમથી ઉછેર્યુ છે ?

(22) To which tree Parvati has reared with love like more then her son ?
 (A) દેવદાર (B) આંબો
 (C) વડલો (D) અશોક

(23) રઘુવંશના દ્વિતીય સર્ગમાં કેટલા શ્લોક છે ?

(24) How many verses are in second canto of Raghuvansha ?
 (A) ૪૫ (B) ૬૫
 (C) ૭૫ (D) ૮૦

- (१५) સિંહ પોતાની ઓળખાણ ક્યા નામથી આપે છે ?
 (15) With which name the lion gives his recognition ?
 (A) કુંભોદર (B) નિકુંભ
 (C) વિઘાધર (D) દેવધર
- (૧૬) રઘુવંશનો મૂળ સૌત ક્યો છે ?
 (16) Which is the main source of Raghuvansha ?
 (A) ભાગારત (B) પુરાણ
 (C) રામાયણ (D) બૃહત્કથા
- (૧૭) રઘુવંશમ् ભાગકાવ્યમાં કુલ કેટલા સર્ગ છે ?
 (17) How many cantos are in epic of Raghuvansha ?
 (A) ૨૦ (B) ૨૨
 (C) ૮ (D) ૧૮
- (૧૮) સ્વવીર્યગુપ્તા હિ _____ પ્રસુતિઃ ।
 (18) સ્વવીર્યગુપ્તા હિ _____ પ્રસુતિઃ ।
 (A) રધોઃ (B) ભાનોઃ
 (C) મનોઃ (D) વિધોઃ
- (૧૯) રાજા દિલીપ અને સુદક્ષિણા ૨૧ દિવસ કોની સેવા કરે છે ?
 (19) To whome Dilipa and Sudakshina are paying the service upto
 21 days.
 (A) સુરભિ (B) નંદિની
 (C) કુંભોદર (D) વસિષ્ઠ
- (૨૦) રઘુવંશમ् નો કાવ્ય પ્રકાર ક્યો છે ?
 (20) What type of poetry Raghuvansha is ?
 (A) ખંડકાવ્ય (B) ભાગકાવ્ય
 (C) ઋતુકાવ્ય (D) નાટક

વિભાગ – ૨ Section – 2

૨	(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકનું ભાષાંતર કરો :	૧૦
૨	(ા) Translate any two of the following verses :	૧૦
	(૧) સ કીચકૈર્મારુતપૂર્ણરન્ધ્રૈ: કૂજદ્વિરાપાદિતવંશકૃત્યમ् । શુશ્રાવ કુજ્જેષુ યશ: સ્વમુચ્યૈરૂદીયમાનં વનદેવતામિઃ ॥	
	(૨) સ પાટલાયાં ગવિ તરથિવાંસં ધનુધર: કેસરિણં દરર્શ । અધિત્યકાયામિવ ધાતુમયાં લોધ્રદ્રુમં સાનુમતઃ પ્રફુ લ્લમ् ॥	
	(૩) એકાતયત્રં જગતઃ પ્રભુત્વં નવં વય: કાત્તમિં વધુશ । અલ્પસ્ય હેતોર્બહુ હાતુમિચ્છાન્વિચારભૂદઃ પ્રતિભાસિ મે ત્વમ् ॥	
	(૪) ઉત્તિષ્ઠ વત્સેત્યમૃતાયમાનં વચો નિશમ્યોઽથિતમુથિતઃ સન् । દરશ્ર રાજા જનનીમિવ સ્વાં ગામગ્રતઃ પ્રસ્ત્રવિર્ણીં ન સિંહમ् ॥	

૨ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો : ૬

૨ (બ) Explain with reference any **two** of the following : ૬

- (૧) શ્રુતેરિવાર્થ સૃતિરન્યગચ્છત્ .
- (૨) ઊં ન સત્ત્વેષ્વધિકો બબાધે તરિમન્ વને ગોપ્તરિ ગાહમાને .
- (૩) ન પાદપોન્મૂલનશક્તિરંહ: શિલોચ્ચયે મૂર્છ્છતિ મારૂતસ્ય .
- (૪) ભૂતનાથાનુગ ! નાર્હસિ ત્વં સમ્બન્ધિનો મે પ્રણયં વિહન્તુમ्

૩ કાલિદાસની કાવ્યશૈલીની વિશેષતાઓ સંદર્ભાંત સમજાવો. ૧૦

૩ Explain the features of Kalidas's poetics style with examples. ૧૦

અથવા/OR

૩ મહાકાવ્યનાં લક્ષ્ણો આપી રઘુવંશમ् નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૦

૩ Evaluate રઘુવંશમ् as a મહાકાવ્ય giving the characteristics. ૧૦

૪ રઘુવંશમના દ્વિતીય સર્ગનું રસદર્શન કરો. ૧૦

૪ Critically appriociate the second સર્ગ of the રઘુવંશમ्. ૧૦

અથવા/OR

૪ દિલીપનું પાત્રાલેખન. ૧૦

૪ Draw the character sketch of Dilip. ૧૦

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

૫ Write short notes on any **two** of the following : ૧૪

- (૧) કાલિદાસનું જીવન
- (૨) Life Kalidas
- (૩) ઉપમા કાલિદાસસ્ય
- (૪) સુદક્ષિણાનું પાત્ર
- (૩) The character of સુદક્ષિણ
- (૪) દિલીપ પરીક્ષાપ્રસઙ્ગ: .